

Рецензія
на освітньо-професійну програму «Психологія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності С4 «Психологія»
галузі знань С «Соціальні науки, журналістика та інформація»

Представлена освітньо-професійна програма «Психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю С4 «Психологія» є змістовним і цілісним комплексом документів, спрямованих на підготовку конкурентоспроможних фахівців, здатних здійснювати професійну психологічну діяльність у науковій, консультативній, діагностичній, корекційній, кризовій, організаційній та освітній сферах.

Освітня програма розроблена з урахуванням актуальних потреб сучасного українського суспільства, яке потребує фахівців із ґрунтовною психологічною підготовкою, готових надавати кваліфіковану допомогу особистості, сім'ї, різним соціальним групам і організаціям. Особливої актуальності набуває підготовка психологів, спроможних працювати в умовах кризових ситуацій, психологічної травматизації, соціальної невизначеності, вимушеного переміщення населення та інших складних життєвих обставин.

Освітньо-професійна програма визначає мету підготовки здобувачів, програмні компетентності, результати навчання, форми аґестації, особливості організації освітнього процесу, практичної підготовки та виконання кваліфікаційної роботи. Зміст програми забезпечує поєднання фундаментальної науково-теоретичної підготовки з набуттям практичних умінь, необхідних для розв'язання складних професійних завдань у сфері психології.

Метою освітньої програми «Психологія» є підготовка висококваліфікованих магістрів-психологів, які володіють сучасними науковими знаннями, методологією психологічних досліджень, технологіями психодіагностики, психокорекції, консультування та психологічної підтримки. Програма спрямована на формування фахівця, здатного критично мислити, самостійно здійснювати дослідницьку діяльність, упроваджувати сучасні психологічні технології, дотримуватися професійно-етичних норм і постійно підвищувати власний професійний рівень.

Зміст освітньої програми представлений системою взаємопов'язаних освітніх компонентів. ОК 1 «Філософія науки» та ОК 2 «Методологія психологічних досліджень» формують методологічну культуру майбутнього магістра, забезпечують розуміння принципів наукового пізнання, логіки організації дослідження, добору методів, інтерпретації результатів і дотримання норм академічної доброчесності.

Вивчення ОК 3 «Ділова іноземна мова» створює умови для розвитку іншомовної професійної комунікації, опрацювання зарубіжних наукових джерел, участі в міжнародних академічних проєктах та представлення результатів власних досліджень у професійному середовищі.

ОК 4 «Сучасна психологія» та ОК 5 «Нейропсихологія» забезпечують поглиблення фахових знань із сучасних концепцій, напрямів і проблем психологічної науки, а також формують уявлення про психофізіологічні та нейропсихологічні механізми психічної діяльності людини. Зазначені компоненти сприяють становленню цілісного професійного бачення психічних процесів, індивідуальних відмінностей і поведінкових проявів особистості.

Значущою перевагою програми є включення ОК 6 «Сучасні методи психодіагностики з використанням кібертехнологій». Цей освітній компонент відповідає тенденціям цифровізації психологічної практики та спрямований на формування вмінь використовувати комп'ютеризовані психодіагностичні методики, цифрові платформи, онлайн-технології та засоби обробки психологічної інформації. Водночас він актуалізує необхідність дотримання вимог конфіденційності, захисту персональних даних,

професійної етики, етичних аспектів наукової діяльності, участі в міжнародних академічних проєктах, представлення результатів власних досліджень у професійному середовищі.

ОК 4 «Сучасна психологія» та ОК 5 «Нейропсихологія» забезпечують поглиблення фахових знань із сучасних концепцій, напрямів і проблем психологічної науки, а також формують уявлення про психофізіологічні та нейропсихологічні механізми психічної діяльності людини.

професійної етики та критичного оцінювання якості цифрових психодіагностичних інструментів.

ОК 7 «Психогенетика та психокорекція» забезпечує інтеграцію знань про генетичні, біологічні, психологічні та соціальні чинники розвитку особистості з практичними технологіями психологічного впливу. Такий підхід сприяє формуванню у здобувачів здатності враховувати індивідуально-психологічні особливості клієнта під час планування психокорекційної роботи.

Важливе місце у програмі посідає ОК 8 «Технології супервізії та саморегуляції в роботі психолога». Цей компонент є необхідним для формування професійної рефлексії, навичок аналізу психологічних випадків, профілактики емоційного виснаження та професійного вигорання. Наявність такої дисципліни засвідчує орієнтацію програми на підготовку психолога, здатного підтримувати власну психологічну стійкість, професійну ефективність і відповідальність.

ОК 9 «Психологія ефективної комунікації» спрямований на розвиток комунікативної компетентності, уміння будувати конструктивну професійну взаємодію, застосовувати прийоми активного слухання, емпатійного реагування, переконання, надання зворотного зв'язку та врегулювання конфліктів.

Особливо актуальними є ОК 10 «Психологічна допомога в кризових ситуаціях» та ОК 11 «Сімейне консультування». Вони забезпечують підготовку магістрів до надання психологічної підтримки особам, які переживають кризові, травматичні та стресові події, а також до роботи із сімейними конфліктами, труднощами взаєморозуміння, порушеннями внутрішньосімейної комунікації та віковими кризами. У сучасних умовах зазначені дисципліни мають не лише фахове, а й значне суспільне значення.

ОК 12 «Технології створення та управління психологічною організацією» надає програмі виразного практико-орієнтованого та управлінського спрямування. Зміст цього компонента сприяє формуванню у здобувачів здатності організовувати професійну діяльність, створювати та розвивати психологічні служби або центри, планувати психологічні послуги, управляти командою, вести професійну документацію та забезпечувати належну якість психологічної допомоги.

Практична складова програми представлена ОК 13 «Комплексна виробнича практика з фаху» та ОК 14 «Виробнича переддипломна практика». Зазначені освітні компоненти забезпечують застосування набутих знань у реальних або наближених до професійних умовах, розвиток навичок психодіагностичної, консультативної, просвітницької, корекційної та організаційної діяльності. Практика створює необхідні передумови для професійного самовизначення здобувачів і формування їхньої готовності до самостійної роботи за фахом.

Логічним завершенням освітньої програми є ОК 15 «Атестаційний екзамен» та ОК 16 «Захист кваліфікаційної роботи». Вони забезпечують комплексну перевірку рівня сформованості програмних компетентностей і результатів навчання, здатності здобувачів застосовувати теоретичні знання для розв'язання професійних завдань, проводити самостійні психологічні дослідження, аналізувати отримані результати та обґрунтовувати висновки.

Позитивним аспектом освітньої програми є її збалансованість, оскільки вона поєднує фундаментальну методологічну підготовку, сучасні напрями психологічної науки, цифрові технології психодіагностики, кризове та сімейне консультування, професійну супервізію, саморегуляцію й управлінські компетентності. Взаємозв'язок освітніх компонентів забезпечує послідовне ускладнення навчальних завдань і формування цілісної системи професійних знань, умінь і навичок майбутнього магістра психології.

Доцільним є подальше посилення практичної складової окремих компонентів через використання тренінгових технологій, аналіз професійних випадків, супервізійні сесії, симуляційне навчання, залучення фахівців-практиків та розширення баз виробничої практики. Також рекомендовано приділити додаткову увагу питанням цифрової етики,

безпечного використання персональних даних та оцінювання валідності цифрових психодіагностичних методик.

Отже, освітньо-професійна програма «Психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю С4 «Психологія» галузі знань С «Соціальні науки, журналістика та інформація» відповідає сучасним вимогам до підготовки магістрів психології. Програма має комплексний, науково обґрунтований і практико-орієнтований характер, забезпечує набуття здобувачами необхідних фахових компетентностей та створює належні умови для їхньої подальшої професійної діяльності.

Освітньо-професійну програму «Психологія» доцільно рекомендувати до реалізації в освітньому процесі.

Рецензент:

доктор психологічних наук, професор,
професор кафедри психології та педагогіки
дошкільної освіти
Університету Григорія Сковороди в Переяславі

ПІДПИС Н.В. Харченко

Засвідчую:

Нач. ВК *Р.В. Настушенко*

Рецензент:

доктор психологічних наук, професор,
професор кафедри психології та педагогіки
дошкільної освіти
Університету Григорія Сковороди в Переяславі

Н.В. Харченко